

Display at the Dining Table?

Culinary Networks of Power at the Belgian Royal Court of the
Nineteenth Century

Daniëlle De Vooght

Promotor: prof. dr. Peter Scholliers

Co-promotor: dr. Marc Jacobs

Dit onderzoek situeert zich binnen twee belangrijke, maar erg recente, historiografische debatten. Het eerste betreft de positie van de monarchie in de negentiende eeuw. Na de Franse Revolutie werd de monarchie als instituut geherdefinieerd, 'uitgevonden', volgens onder andere David Cannadine. Op aandringen van de Europese grootmachten werd de nieuwe Belgische staat toch een monarchie. Dit onderzoek stelde zich de vraag of het Belgische hof van de negentiende eeuw kan beschouwd worden als een locus van macht, zoals dat het geval was in het ancien regime. Ten tweede werd de eetcultuur aan datzelfde hof onderzocht, uitgaande van de idee dat deze een weergave is van bredere maatschappelijke bewegingen en, bijgevolg, machtsrelaties creëert en/of bevestigt. Zowel de tafelgasten als de maaltijden kwamen aan bod: wie werd (samen) uitgenodigd, hoe vaak werden mensen uitgenodigd, werden de maaltijden 'aangepast' aan de gasten en hoe evolueerde dit alles doorheen de tijd. De gasten werden bestudeerd door middel van een sociale netwerkanalyse, terwijl de voeding bekeken werd aan de hand van een kwalitatieve analyse.

Uit dit onderzoek bleek dat de studie van de eetcultuur inderdaad een waardevolle bijdrage kan leveren tot een onderzoek naar machtsrelaties. Er werd een duidelijk verschil in kwaliteit van de voeding naargelang de aanwezigen geconstateerd. Bovendien

maakte de netwerkanalyse van de genodigden duidelijk dat het hof in de negentiende eeuw nog steeds als een belangrijke ontmoetingsplaats van de elite kan beschouwd worden en dat de vorsten hier ook graag gebruik van maakten om hun invloed te laten gelden. Daardoor kan het onderzoek gesitueerd worden niet enkel binnen culturele geschiedschrijving, maar evenzeer binnen sociale en politieke geschiedenis.